

Białka Tatrzańska - Czarna Góra - Jurgów - Rzepiska
Nr 1, rok szkolny 2011/2012

Rozpoczęcie roku szkolnego...

1 września 2011 r. o godz. 8.00 gimnazjaliści spotkali się z Panem Dyrektorem. Odśpiewaniem hymnu państwowego rozpoczęliśmy nowy rok szkolny. Pan Dyrektor wygłosił przemowę o tym, jak ważny w naszej historii jest 1 września i przypadająca w tym dniu rocznica wybuchu II wojny światowej. Następnie uczniowie gimnazjum spotkali się z wychowawcami. O godz. 9.30 rozpoczęła się msza święta, w której uczestniczyli wszyscy uczniowie Gimnazjum i Szkoły

Podstawowej. Po zakończeniu nabożeństwa uczniowie SP udali się na uroczysty apel, spotkanie z Panem Dyrektorem oraz wychowawcami.

W nowym roku szkolnym naukę w Szkole Podstawowej rozpoczęło 28 uczniów, nad którymi opiekę będzie sprawowała pani mgr Małgorzata Czernik. W klasach I Gimnazjum wiedzę zdobywać będzie 56 wychowanków. Wychowawcą klasy I a został pan mgr Paweł Iwan, natomiast I b – pani mgr Urszula Madeja. Po urlopie dla poratowania zdrowia powróciły do nas:

- pani mgr inż. Ewa Łapka (nauczyciel biologii, chemii i przyrody);**
- pani mgr Marta Makowska (wychowawczyni klasy II SP).**

Po rocznej nieobecności wiedzę polonistyczną przekazywać będzie pani mgr Dominika Strzelecka.

Mamy nadzieję, że nowy rok szkolny będzie dla nauczycieli i uczniów czasem owocnej i miłej współpracy.

Dominika Brynkus

62. rocznica wybuchu II wojny światowej

1 września wszystkim kojarzy się z rozpoczęciem roku szkolnego. Należy przede wszystkim pamiętać o tym, że tego dnia, 62 lata temu, o godz. 4.45, atakiem Niemców na polską placówkę wojskową na Westerplatte, rozpoczęła się II wojna światowa.

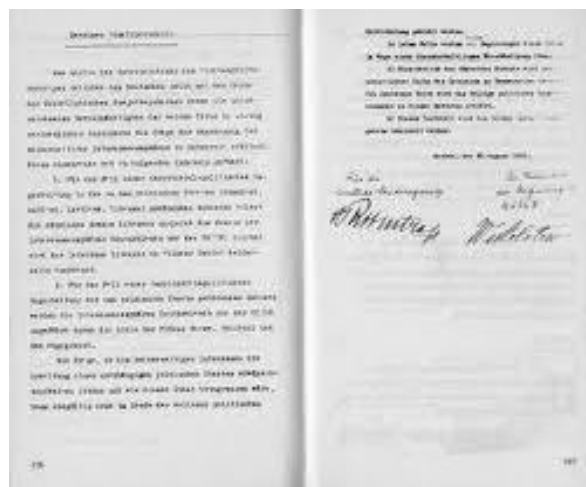
3 września 1939 r. Francja i Wielka Brytania wypowiadają wojnę Niemcom, jednak nie podejmują w związku z tym żadnych działań zbrojnych. 17 września, zgodnie z Paktem Ribbentrop-Mołotow, Związek Radziecki zajmuje wschodnie tereny Rzeczypospolitej. Polska w tych trudnych chwilach pozostaje osamotniona.

Dominika Brynkus

Podpisanie paktu Ribbentrop-Mołotow

Mołotow (siedzi), za nim Ribbentrop, obok, w jasnym mundurze, Stalin.

WYBORY DO SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

15 września odbyły się wybory do Samorządu Uczniowskiego.

W Gimnazjum przewodniczącym został Piotr Kuruc (kl. III c),
w skład zarządu weszły także następujące osoby:

- Leon Dolaziński (kl. I a),
- Alicja Złahoda (kl. I b),
- Aneta Budz (kl. II a),
- Magdalena Młynarczyk (kl. II b),
- Natalia Para (kl. III a),
- Mateusz Remiasz (kl. III b).

W Szkole Podstawowej zwyciężyła Natalia Stożek (kl. V), natomiast pozostali uczniowie tworzący zarząd to:

- Andrzej Kuruc (kl. III),
- Joanna Mąka (kl. IV),
- Paulina Pańszczyk (kl. VI).

Opiekę nad Samorządem Uczniowskim sprawują:

- pani mgr Monika Iwan-Baran,
- pani mgr Agnieszka Wojtanek.

Dzień Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej

W Dniu Edukacji Narodowej odbyło się uroczyste Ślubowanie uczniów klasy I. Do grona wychowanków naszej szkoły dołączyło 28 osób, które zaprezentowały się podczas programu artystycznego, przygotowanego pod czujnym okiem wychowawcy - pani mgr Małgorzaty Czernik.

Po uroczystości Ślubowania został zaprezentowany montaż słowno-muzyczny, przygotowany przez panią mgr Iwonę Majcher oraz uczniów klas: III i VI.

Dzień Edukacji Narodowej w Gimnazjum

14 października o godz. 10.30 odbyła się akademie z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

O godz. 10.00 zebraliśmy się w klasach, aby sprawdzić obecność oraz złożyć życzenia naszym nauczycielom. Następnie spotkaliśmy się na apelu. Najpierw odśpiewaliśmy hymn państwowy i głos zabrał Pan Dyrektor, przypominając historię powstania Komisji Edukacji Narodowej. Po krótkim przemówieniu rozpoczęło się przedstawienie, które zorganizowali uczniowie klas trzecich gimnazjum pod opieką pani mgr Dominiki Miśkowiec. Przedstawili oni m.in. scenkę pt. „Dobra Matka”. W roli przewrażliwionej mamy wystąpiła Małgorzata Waliczek, a w postać „jej” syna wcielił się Mateusz Kurnyta. Po inscenizacji przewodniczący Samorządu Uczniowskiego, Piotr Kuruc, w imieniu wszystkich uczniów, złożył nauczycielom życzenia w języku gwarowym. Uroczystość zakończyło odśpiewanie hymnu Zespołu Szkół.

O godz. 11.00 udaliśmy się wraz z wychowawcami do salki katechetycznej, w której ks. Mieczysław Szlaga, z młodzieżą, zorganizował przedstawienie z okazji Dnia Papieskiego. Opowiadało ono o życiu Karola Wojtyły. Tytułową rolę grał Piotr Kuruc.

Joanna Zagata

**WSZYSTKIM NAUCZYCIELOM SKŁADAMY
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA !!!**

Poznajemy polskie legendy...

Znajomość legend, związanych z naszym regionem oraz innymi zakątkami Polski, pozwala wkroczyć nam w tajemniczy, niezwykle świat. Przyjmijcie do niego zaproszenie...

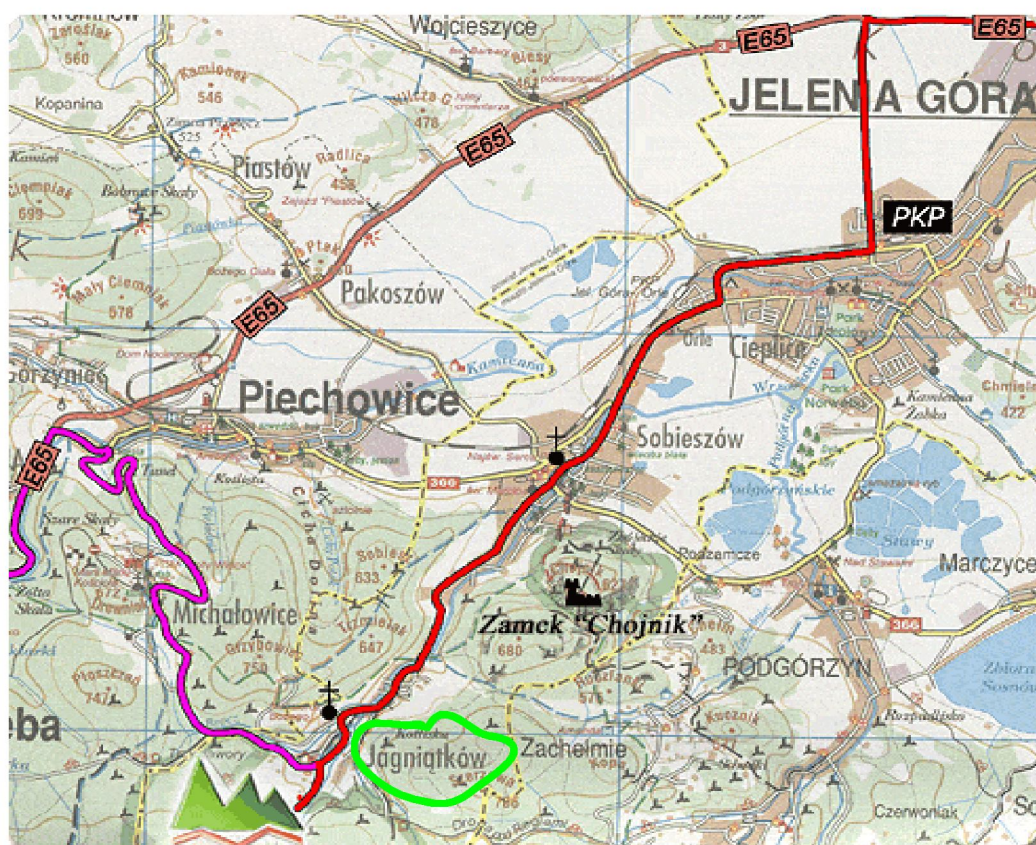
O złotym drzewie z Jagniątkowa

Przez wiele wieków opowiadano w Karkonoszach o wielkim, złotym drzewie rosnącym gdzieś wysoko w górach. Poszukiwało go wielu śmiałków, nikomu jednak nie udało się go znaleźć.

Pewnego razu w drzewo to uderzył piorun i rozbił je w drobny pył, który osiadł w karkonoskich potokach. W skałach natomiast pozostał pień, od którego rozchodziły się złote korzenie.

Kiedy mieszkańcy Karkonoszy zorientowali się, że tutejsze rzeki i potoki zawierają złoty piasek, zajęli się jego wypłukiwaniem, zaprzestając poszukiwania legendarnego drzewa. Płukali tak intensywnie, że w końcu wypłukali całe złoto.

Mieszkał jednak w górach biedny chłop, który nigdy nie przestał poszukiwać złotego drzewa. Jego trud został nagrodzony, odkopał w kotle jagniątkowskim jeden ze złotych korzeni, tak gruby jak wał koła młyńskiego. Radość chłopca była wielka, ale krótka, ponieważ sam nie był w stanie wydobyć całej żyły złota. Zgodnie z prawem wszystko, co było pod ziemią, należało do właściciela ziemi, czyli hrabiego Schaffgotscha z Sobieszowa. Udał się więc chłop do niego. Dziedzica, który akurat narobił długów karcianych, ucieszyła opowieść poddanego. Przystał więc na jego propozycję, że wskaże, gdzie znalazł złoto, ale pod warunkiem powierzenia mu kierownictwa robót i zapewnienia odpowiedniego udziału w zyskach.

Kiedy przybyli na miejsce i oczom wszystkich ukazał się wielki pień złotego drzewa, dziedzicowi aż oddech zapało. Pomyślał, że będzie najbogatszym człowiekiem w państwie, a z chłopami nie miał zamiaru się dzielić. Swoim sługom kazał go nawet pobić i wypędzić. Wykopane złota powierzył pan swemu zaufanemu słudze, a sam wrócił do pałacu.

Kiedy rano postanowił wybrać się z robotnikami na miejsce odkrycia, aby odkopać korzeń, nie mogli go odnaleźć. Przez tydzień bezskutecznie krążyli po lesie, gubili ścieżki, ale niczego nie znaleźli – korzeń zniknął. Zniknął za sprawą oszukanego chłopca, który zaklął i zaczarował miejsce, w którym znajdował się korzeń. Być może dlatego nikt już później nie mógł go odnaleźć. Do dziś więc w Czarnym Kotle złoty korzeń czeka na swojego odkrywcę.

Oprac. Magdalena Furczoń

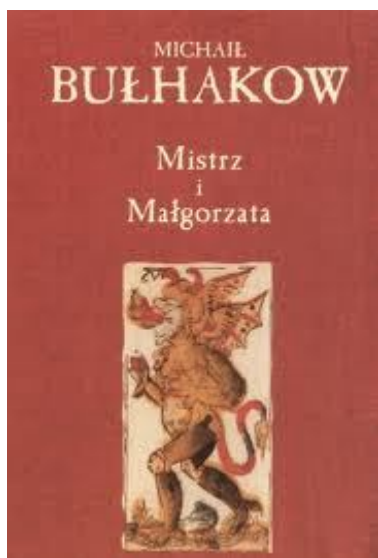
/na podstawie I. Laborewicz, *Legends and stories of Jelenia Góra*/

Mój książkowy poleca...

Książki ponadczasowe, czyli *Mistrz i Małgorzata* oraz *Ania z wyspy księcia Edwarda*

Obie książki zawsze będą budzić podziw czytelników z całego świata. Napisane w bardzo swobodny sposób posiadają świetnie rozwiniętą fabułę, dzięki której nie można się od nich oderwać. Te utwory nie mają ze sobą prawie nic wspólnego poza jednym szczegółem. Żeby go odkryć, trzeba będzie wdrzeć się do umysłów, z których wyszły myśli i słowa, a następnie zostały przelane na papier. Twórcy tych utworów byli za bardzo radykalni jak na ówczesne czasy albo zastraszeni i szykanowani przez innych, godząc się ze świadomością niemocy wobec systemu i otumanionego społeczeństwa.

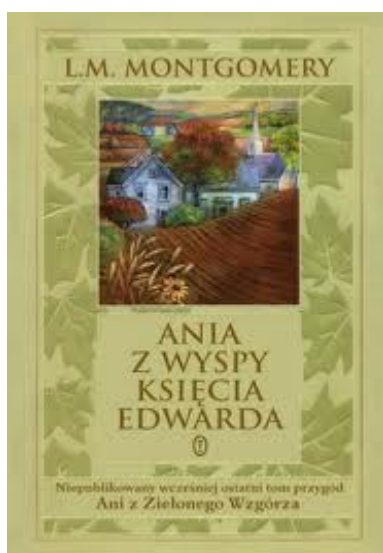

Michaił Bułhakow

Mistrz i Małgorzata

Dwóch poetów, Iwan Bezdomny i Michał Aleksandrowicz Berlioz, spacerując po ulicach Moskwy, z pogardą rozprawiają o tym, jak żałosna była ludzkość wierząca w Boga. Berlioz z ożywieniem opowiada, że nie może istnieć istota tak okrutna, która pozwala w każdej sekundzie ludzkiego życia dopuszczać do masowych morderstw, gwałtów czy samobójstw. Jednak w pewnej chwili ktoś zatrzymuje obu panów. Jest to jakiś obcokrajowiec o bardzo dziwnym wyglądzie. Pyta Berlioza, kto kieruje ludzkim życiem, skoro Bóg nie istnieje. Poeci oniemieli, więc obcokrajowiec kontynuował, zadając kolejne pytania. Skoro Boga nie ma, to kto decyduje, kiedy życie człowieka się kończy, a kiedy zaczyna. Nieznajomy snuje dalej swoją opowieść. Przyznaje się, że widział Boga i znał Poncjusza Piłata. W tej samej chwili przenosi się w czasy Chrystusa, przed Piłatem staje niejaki Joszua, którego Sanhedryn oskarża o podburzanie tłumu przeciwko „Rzymowi”. Piłat wie, że Joszua jest niewinny i fascynuje go jego wiedza. Joszua zeznaje, iż jego kompan, Mateusz Lewita, z którym podróżował po Galilei, opisywał ich podróże, bardzo je udoskonalał oraz ukazując Joszuego jako bóstwo, mesjasza. Skazaniec chce jeszcze porozmawiać z Piłatem, lecz ten pod wpływem Izraelitów skazuje go na śmierć. Bezdomny i Berlioz nie mogą w to uwierzyć, długo stojąc w osłupieniu. Ich zdziwienie jeszcze bardziej pogłębiły słowa obcokrajowca, który oświadczył, że zamieszka w domu Berlioza. Poeta zaczął się wymigiwać spotkaniem, lecz obcokrajowiec przepowiedział jego śmierć. Berlioz, stwierdziwszy chorobę psychiczną mężczyzny, poszedł zadzwonić na policję, ale poślizgnął się na oleju słonecznikowym i tramwaj uciął mu głowę. Iwan po tym wydarzeniu oszołomiony siedzi na szpitalnym korytarzu z obcokrajowcem, przekonany, że śmierć kolegi była ukartowana. Zaczyna oskarżać nieznajomego, lecz ten znika z dziwnymi kompanami. Następnie Bezdomny terroryzuje miejscowy ośrodek kultury i trafia do szpitala psychiatrycznego. Współlokator

Berlioza, Stiepa, budzi się rano, widzi nad sobą mężczyznę z dziwnym cudzoziemskim akcentem i podpisuje z nim kontrakt. Chodzi o występ czarownika Wolanda w jego teatrze. Powolutku Stiepa zauważa, że obcokrajowiec Woland wprowadza się do niego. Gdy próbuje protestować, ten wysyła go do Jałty. Występ Wolanda wywołuje szok w Moskwie, kobiety otrzymują perfumy, perły i suknie. Gdy wychodzą z teatru, wszystko znika. Iwan Bezdomny spotyka w szpitalu psychiatrycznym Mistrza – autora książki o Poncjuszu Piłacie. Opisuje swój romans z Małgorzatą, żoną bogatego kupca moskiewskiego, którą kiedyś stracił. Woland prosi Małgorzatę, aby została gospodynią na jego balu, dostaje od niego maść, po której użyciu staje się czarownicą. W podzięce za przysługę Woland zwraca Małgorzacie Mistrza. Mateusz Lewita spotyka się z Wolandem i każe wybrać drogę, którą mają podążać.

Lucy Maud Montgomery

Ania z wyspy Księcia Edwarda

Powieść składa się z dwóch części, których akcja rozgrywa się przed I wojną światową i tuż po niej. Całość to tak naprawdę zbiór opowiadań na temat życia mieszkańców wyspy. Po każdym rozdziale mamy obraz życia Ani i jej rodziny oraz poezję autorstwa rudowłosej bohaterki. Każdy rozdział to inna historyjka, np. o pastorku i zagadce straszego domu, ogrodzie duchów czy seniorce psychopatk. Jednak w tej książce pojawia się coś nowego – niechęć, wręcz nienawiść, która towarzyszy ludzkiej egzystencji, obok miłości i spokoju, ale jest też ważny morał – w życiu dobrze mieć tupet. W drugiej części nie spotkamy tak porywających opowiadań. Bohaterka ma świadomość, że przeszłość już nigdy nie wróci. Ania wspomina swojego syna Waltera, który zginął na wojnie. Jej dzieci są już dorosłe, a ona powoli robi się coraz starsza, ale cały czas jest tą samą dwunastoletnią Anią Shirley.

Iw-Mad

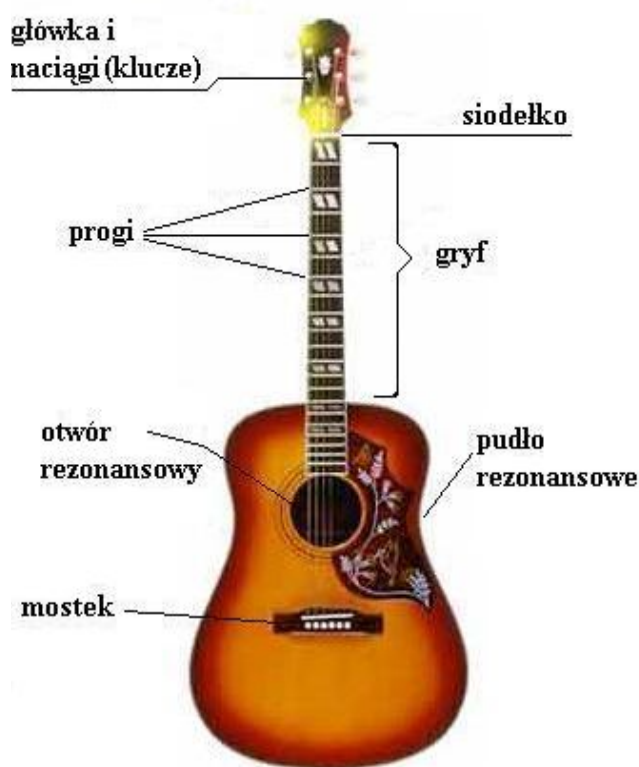
Co nieco o gitarze...

Co to jest gitara?

Gitara – instrument muzyczny z grupy strunowych szarpanych z pudłem rezonansowym, gryfem i progami na podstrunnicy. Przeważnie ma 6 strun, lecz można spotkać również gitary z 4, 5, 7, 8, 10 oraz 12 strunami. Instrument ten odgrywa ważną rolę w muzyce bluesowej, country, flamenco, rockowej oraz w wielu formach popu.

Gitary są wykonywane i naprawiane przez lutników, a obecnie w coraz większym stopniu maszynowo, jednak najlepszej jakości instrumenty są nadal wykonywane ręcznie bądź z dużym udziałem człowieka.

Z czego jest zbudowana gitara?

Pudło rezonansowe ma decydujący wpływ na brzmienie instrumentu. Jego płytę wierzchnią wykonuje się z drewna o najwyższych własnościach rezonujących – z reguły używa się świerku i cedru. Nadaje się to tego jedynie drewno o drobnych słojach i całkowicie suche. Wnętrze pudła rezonansowego jest ożebrowane dla wzmocnienia konstrukcji i ma duży wpływ na brzmienie instrumentu. W płycie wierzchniej wycina się otwór rezonansowy, wokół którego wykonuje się ozdobną rozetę. Bok oraz tył pudła wykonuje się zazwyczaj z jednej lub dwóch sklejonnych listew. Same struny gitary wydają bardzo cichy dźwięk. Żeby uzyskać wystarczającą głośność, vibracje są wzmacniane mechanicznie pudłem rezonansowym lub elektronicznie. Stąd główny podział gitar na akustyczne i elektryczne.

W gitarach akustycznych drgania strun są przenoszone przez mostek do płyty wierzchniej. Płyta ta, zazwyczaj wykonana ze sprężystego drewna (np. świerk, cedr), wprawia w drgania powietrze, produkując dźwięk.

W gitarach elektrycznych przetworniki zamieniają drgania strun na sygnał elektryczny, który jest później wzmacniany przez wzmacniacz i emitowany przez głośniki.

Historia powstania gitary

Instrumenty podobne do dzisiejszych gitar są znane od ponad 5000 lat. Gitara być może wywodzi się z instrumentu cithara, używanego w starożytnych Indiach i Azji Środkowej. W starożytnym sanskrycie słowo *tar* oznaczało strunę. Instrumenty podobne do gitary pojawiają się w starożytnych rzeźbach i figurkach z Suzy w Iranie. Słowem *qitara* Arabowie nazywają różnego rodzaju lutnie – poprzedników dzisiejszych gitar.

Nazwa *guitarra* została wprowadzona do języka hiszpańskiego po X w., gdy gitary zostały sprowadzone na Półwysep Iberyjski przez Maurów.

Rodzaje gitar:

- klasyczne,
- akustyczne,
- elektro-akustyczne,
- elektryczne,
- basowe.

Technika gry na gitarze

Na gitarze gra się palcami (opuszkami i paznokciami albo samymi opuszkami) lub kostką. Kostka jest przeznaczona głównie do gry na gitarze z metalowymi strunami (akustycznej, elektrycznej). Istnieją również tzw. „pazurki” zrobione z metalu lub tworzywa sztucznego, które nakłada się na palce. Możliwe jest granie jednocześnie kostką i palcami (technika hybrydowa).

Kawały związane z gitarzystami

Jak uciszyć gitarzystę?
Dać mu nuty!

~~~~~

Na piętnaste urodziny ojciec kupił synowi gitarę basową i zapisał go na lekcje basu. Gdy syn wraca ze swej pierwszej lekcji, ojciec pyta:

- Czego się dziś nauczyłeś?
- Poznałem pięć pierwszych dźwięków na strunie E.

Tydzień później syn wraca z kolejnej lekcji, a ojciec znów pyta o postępy:

- Tym razem poznałem pięć pierwszych dźwięków na strunie A.

Tydzień później syn wraca do domu późno, czuć od niego papierosy i piwo. Ojciec pyta:

- Co było na dzisiejszej lekcji?
- Przepraszam, tato. Nie mogłem dziś pójść na lekcje. Grałem koncert!

Oprac. Joanna Zagata

Czy wiesz, że...?

- Zdenek Brada jest rekordzistą świata w trzymaniu piłek golfowych w jednej ręce. Czech zmieścił w dłoni aż 22 piłki.
- W październiku 1980 roku Japończyk Minoru Yoshida ustanowił rekord świata w nieprzerwanym robieniu pompek. Wykonał ich dokładnie 10 507.
- 130 filiżanek herbaty lub 80 filiżanek kawy to śmiertelna dobową dawka kofeiny.
- 20-letni student z Instytutu Technologii w Kalifornii ustanowił nowy rekord w układaniu kostki Rubika. Layan Lo ułożył kostkę w czasie 11.13 sekund.
- Kichnięcie powoduje zatrzymanie wszystkich funkcji życiowych, wliczając w to bicie serca.
- Każdego roku w USA z powodu otyłości umiera 300 000 ludzi.
- Jeden na dwudziestu ludzi posiada dodatkowe żebro.
- Najszybsze zarejestrowane kichnięcie wynosiło 165 km/h.
- Miejsce opierania dłoni o biurko (np. podczas spędzania czasu przed komputerem) zawiera około 10 milionów bakterii. Występuje tam ich więcej niż w muszli klozetowej.

Oprac. Wojciech Wilkus

Kalendarium historyczne

Wrzesień

12 września – 90. rocznica urodzin Stanisława Lema – pisarza

15 września – 120. rocznica urodzin Agathy Christie – pisarki powieści kryminalnych

19 września – 460. rocznica urodzin Henryka III Walezego – pierwszego elekcyjnego króla Polski

23 września – 35. rocznica powstania Komitetu Obrony Robotników (KOR)

24 września – 190. rocznica urodzin Cypriana Kamila Norwida – poety, malarza, rzeźbiarza, grafika

Październik

17 października – 315. rocznica urodzin Augusta II Mocnego Sasa – króla Polski, księcia Saksonii

23 października – 520. rocznica urodzin Ignacego Loyoli – założyciela zakonu Jezuitów

25 października – 130. rocznica urodzin Pabla Picassa – malarza

26 października – 145. rocznica urodzin Ignacego Daszyńskiego – polityka, który przyczynił się do odbudowy Polski po rozbiorach

30 października – 60. rocznica powołania Polskiej Akademii Nauk

Oprac. Daniel Wojeński

KRZYŻÓWKA ORTOGRAFICZNA

1.	8							
2.			16					
3.				3				
4.		14		6				
5.	1							
6.			10					
7.				11				
8.				17				
9.				12				
10.			18		13			
11.						9		
12.			4					15
13.			7	2				
14.	19						5	

Wpisz odpowiednie wyrazy zaczynające się na „u”.

- 1. Dom dla pszczoł.**
- 2. Za nimi zęby.**
- 3. Złamanie, zwichnięcie lub skręcenie.**
- 4. Dzięki nim słyszysz.**
- 5. Inaczej zniżka, np. na przejazd pociągiem.**
- 6. Konieczna w adresie.**
- 7. Duży, rzęsy deszcz.**
- 8. Bez niego nie istniałaby szkoła.**
- 9. Ryba, kojarzy się z klejem.**
- 10. Brak, wada, którą należy usunąć.**
- 11. Długotrwałe szczekanie psa.**
- 12. Uroczystość z tortem i świeczkami.**
- 13. Wymienia się ją, gdy cieknie z kranu.**
- 14. Efekt wbicia zębów węża.**

Źródło: *Ortografia dla szkoły podstawowej i gimnazjum*,
A. Łuczak, B. Trębacz-Kopicka, GWO.

Wierszyki i rymowanki wyszperane w sieci

Imię

Jest pewne imię.
Na ... się zaczyna.
Nosi je pewien chłopak,
a kocha go pewna dziewczyna.

Przyjaźń

Jak się w życiu mijają pociągi,
tak i my poszukujemy swych dróg,
na maleńkiej stacyjce przyjaźni,
może kiedyś spotkamy się znów.

Dwa kotki

Były - to dwa kotki: jeden ładny,
lecz z szafek wyjadał łakotki.
Drugi brzydki, bury, ale
płoszył szczury.
Powiedzcie mi dzieci, którego wolicie?
„Burego, burego!” - ooo ... dobrze robicie!
Bo ten godzien przychylności,
Kto dopełnia powinności.
A bardzo nieładnie, kiedy kotek kradnie.

Oprac. Katarzyna Łojas

Połamania języka...

*W grząskich trzcinach i szuwarach
kroczy jamnik w szarawarach,
szarpie kłęcza oczeretu i przytracza do beretu,
ważkom pęki skrzypu wręcza,
traszkom suchych trzcin naręcza,
a gdy zmierzchać się zaczyna
z jaszczurkami sprzeczkę wszeczyna,
po czym znika w oczerecie
w szarawarach
i berecie...*

O blondynkach ...

Idzie blondynka do sklepu RTV i AGD.

Sprzedawca mówi:

- Blondynkom nie sprzedajemy.

Wychodzi zdenerwowana.

Na drugi dzień przychodzi w peruce:

- Poproszę ten telewizor.

- Blondynkom nie sprzedajemy.

Wychodzi jeszcze bardziej zdenerwowana.

Na trzeci dzień przychodzi w peruce i w kapturze:

- Poproszę ten telewizor.

- Blondynkom nie sprzedajemy.

- Skąd pan wie, że jestem blondynką?

- Bo to mikrofalówka.